

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra HAANDBOG I VERDENSHISTORIEN. Nyaarstiden

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 442.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-grundtvig07val-shoot-idm140245223424160.pdf> (tilgået 06. juni 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Hvad nu den store *Mellem-Handel* angaaer, som »Hanserne« i det *Fjortende* og *Femtende* Aarhundrede hardtad udelukkende bemestrede sig, da beklager deres berømte Historie-Skriver (*Sartorius*) vel i en vis Henseende, at man ei fra hine Dage har saadanne ordenlige »Told-Ruller og Klareringer« som ^{*}443 nuomstunder, men han er dog klarøiet nok til at see, at Handelen gik saameget desbedre, som den uden dem gik meget friere, og da vi ikke kunde vinde en Skilling ved den nøiagtigste Opgiørelse af Mellem-Regningen, kan Tiden, den vilde koste, vist anvendes meget bedre. Morsomt nok kunde det imidlertid være at have en paalidelig Opregnelse af hvad Slags Gods de store Mæglere fornemmelig foer med i *Nørreleden*, eller ombyttede med *Sydlændernes* paa Verdens-Markedet i Brügge; men en Saadan lod sig vist ogsaa godt sammenstykke af de adspredte Efterretninger, og man seer strax, at den Skaanske *Sild*, den Norske *Bergefisk*, det Russiske *Peltsværk*, det Svenske *Kobber*, og den Engelske *Uld*, med samt de ufarvede Tøier og *Tinnet*, har paa den ene Side spillet en Hoved-Rolle, medens paa den Anden naturligviis allehaande finere Arbeider og Overdaadigheds-Varer blev Nordens Gjengiæld. Det Skaanske *Sildefiskeri* var nemlig i 300 Aar (1200-1500) ei blot det største, men det eneste Berømte i *Europa*, Nordlands *Tørfisk*, som selv i det Attende Aarhundrede var en feed Steg for *Bergenserne*, maatte være det dobbelt for Hanserne, saalænge ogsaa det hele Nordlige Europa holdt »*Langefasten*,« og Størstedelen af den Engelske *Uld* blev dengang forarbejdet i *Flandern*.